

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh zákona č. .../2023 Z. z. o pomoci pri splácaní úveru na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Predkladateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov, náklady goldplatingu¹ na podnikateľské prostredie.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality	0	0
B. Iné poplatky	0	0
C. Sankcie a pokuty	0	0
D. Nepriame finančné náklady	105 000	0
E. Administratívne náklady	64 790	0
Spolu = A+B+C+D+E	169 790	0

Harmonizácia práva EÚ	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)	0	0
G. Goldplating	0	0

VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:	IN	OUT
H. Náklady okrem výnimiek = B+D+E-F	169 790	0

¹ Definícia goldplatingu je uvedená v bode 4 časti III. jednotnej metodiky.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré sú goldplatingom)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods., čl.,...)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./goldplating	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet dotk. subjektov v spolu	Vplyv na 1 podnik . v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady) / Nemení sa	1in2out celkom	Goldplating celkom
1	Prispôsobenie informačných systémov	návrh zákona	§ X	1.SK	01.01.24	banky a pobočky zahraničných bánk	28	3 750	105 000	In (zvyšuje náklady)	105 000	0
2	Administratívne činnosti na vybavenie príspevku	návrh zákona	§ X	1.SK	01.01.24	banky a pobočky zahraničných bánk	28	1 917	53 683	In (zvyšuje náklady)	53 683	0
3	Informačná povinnosť voči Ústrediu práce, soc. vecí a rodiny	návrh zákona	§ X	1.SK	01.01.24	banky a pobočky zahraničných bánk	28	397	11 107	In (zvyšuje náklady)	11 107	0

3.1.3 Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplnujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Sankcie, D. Nepriame finančné náklady, E. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

V predkladanom návrhu zákona boli identifikované 3 vplyvy na podnikateľské prostredie, ktoré zvyšujú náklady pre dotknuté subjekty. Predmetom kalkulačky nákladov sú regulácie súvisiace so zvýšením nepriamych finančných nákladov a administratívnej záťaže pre subjekty, ktorými sú banky a pobočky zahraničných bánk (ďalej len „banka“).

Odhad nákladov komplikuje skutočnosť, že v súčasnosti nie je možné odhadnúť nastavenie interných procesov jednotlivých bánk a aké bude potrebné zaviesť, aká je miera automatizácie jednotlivých procesov a spôsob realizácie požadovaných zásahov do informačných systémov a pod.

Z uvedeného dôvodu hodnotu uvedenú v analýze na podnikateľské prostredie predstavuje expertný odhad. Odhaduje sa, že náklady jednej banky na zmeny spojené so zásahmi do informačných systémov predstavujú približne 15 000 eur jednorazovo a spolu s administratívnymi nákladmi pre novú povinnosť sú vyčíslené v tab. č. 1. Náklady sektora potom budú predstavovať súčet nákladov jednotlivých dotknutých bánk.

Legislatívna zmena spočíva v stanovení podmienok nároku na získanie príspevku na zvýšenú splátku úveru na bývanie a informačnú povinnosť bánk zasielať údaje portfólia, čiže všetkých klientov - spotrebiteľov úverov na bývanie – hypotekárnych úverov Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny. Z toho vyplýva, že banky budú musieť mať informačný systém nastavený aj na výpočet možných nárokov na príspevok na zvýšenú splátku úveru na bývanie a s tým súvisiacu tvorbu reportov. Uvedené nastavenie zvyšuje možné vynaložené náklady na zmenu stanovenú zákonom.

Na základe výpočtu Kalkulačky k Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie vid' tab. č. 1 sa predpokladá zvýšenie administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 64 790 Eur a nepriamych finančných nákladov (IN) vo výške 105 000 Eur, spolu predstavujú náklady hodnotu 169 790 Eur.

Opatrenia (opisy regulácií) č. 1 až 3

1. Prispôsobenie informačných systémov novým vzorom

Predmetná regulácia zvyšuje nepriame finančné náklady bánk poskytujúcich úvery na bývanie – hypotekárne úvery, pokiaľ ide o informačné systémy. Banka skôr ako začne vykonávať a plniť predmetnú reguláciu je povinná nastaviť informačné systémy podľa nových požiadaviek legislatívy. Bez ich zmien a zásahov do informačných systémov by dotknuté subjekty nemohli

uvedenú reguláciu plniť. Výšku nákladov odhadujeme na 15 000 Eur na jeden subjekt, avšak bude závisieť od nastavenia systémov konkrétneho dotknutého subjektu. Pokiaľ ide o frekvenciu plnenia, nastavenie informačných systémov pre dotknuté subjekty je jednorazová činnosť uskutočnená predtým, ako začnú vykonávať a plniť predmetnú reguláciu.

2. Administratívne činnosti na vybavenie príspevku

Predmetná regulácia, ktorá stanovuje podmienky nároku na získanie príspevku na zvýšenie splátky úveru na bývanie zvyšuje administratívnu záťaž dotknutých subjektov, ktorými sú banky. Zvýšenie administratívnej záťaže bude v prvom rade v dôsledku potreby oboznámenia sa s reguláciou – s jednotlivými kritériami, podľa ktorých sa bude reportovať, taktiež vykonávania evidencie a vedenia jednotlivých reportov dlžníkov, ktorých údaje budú reportované za účelom možného záujmu o získanie príspevku na zvýšenie splátky úveru na bývanie, ako aj ich archiváciu. Administratívna záťaž bude zvýšená aj z dôvodu potreby vypracovania informácie, vrátane požadovaných výpočtov súvisiacich s úverom na bývanie dlžníka. Frekvencia plnenia povinností bude na mesačnej báze a bude závisieť od počtu spotrebiteľov s úverom na bývanie – hypotekárnym úverom v danom čase.

3. Informačná povinnosť voči Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny

Predmetnou reguláciou prichádza aj k zvýšeniu administratívnej záťaže dotknutých subjektov v dôsledku potreby vykonávania administratívnych činností súvisiacich s informačnou povinnosťou bánk voči Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny. Informačná povinnosť bude zameraná na zaslanie informácie o úvere na bývanie každého dlžníka, ktorý môže spĺňať kritéria na príspevok na zvýšenie splátky úveru na bývanie a taktiež predloženie reportov z portfólia všetkých klientov bánk - spotrebiteľov, ktorí majú úver na bývanie – hypotekárny úver spolu s výpočtom možného nároku na príspevok. Frekvencia plnenia povinností bude na mesačnej báze, nakoľko banka alebo pobočka zahraničnej banky bude povinná do 3 pracovných dní po skončení príslušného kalendárneho mesiaca zaslať zákonom vymedzený rozsah informácií o úveroch na bývanie Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny. Avšak výška administratívnej záťaže pri informačnej povinnosti voči Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny bude závisieť od počtu spotrebiteľov, ktorí majú úver na bývanie.

3.1.4 Odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a ďalšie doplňujúce informácie²

Požadované informácie uveďte osobitne ku každému identifikovanému goldplatingu (ku každej hodnotenej regulácii s goldplatingom osobitne).

² Informácie sa uvádzajú iba v prípade, ak sa predkladaným návrhom regulácie vykonáva transpozícia smernice EÚ a bol identifikovaný goldplating podľa tabuľky zhody alebo sa vykonáva implementácia nariadenia EÚ s goldplatingom. Informácie sa uvádzajú aj v prípade (ak nejde o transpozíciu smernice EÚ alebo implementáciu nariadenia EÚ), ak sa predloženým návrhom odstraňuje goldplating, ktorého pôvod je v skoršom zachovaní existujúcej právnej úpravy (existujúcich vnútroštátnych požiadaviek).

Uvedte odôvodnenie goldplatingu z hľadiska jeho nepochybniteľnej nevyhnutnosti. Odôvodnenie doložte dôkladným hodnotením prínosov a nákladov. Uvedte zvážené alternatívne riešenia..

Zároveň uvedte konkrétne informácie súvisiace s kategóriou goldplatingu podľa jednotnej metodiky, najmä: na aké subjekty sa nad rámec navrhuje rozšíriť pôsobnosť smernice a z akého dôvodu; aké požiadavky sa navyšujú a na aké subjekty nad rámec minimálnych požiadaviek smernice; aká menej prísnejšia výnimka alebo úprava vyplývajúca zo smernice nebola využitá a prečo; z akého dôvodu sa navrhujú prísnejšie sankčné režimy; z akého dôvodu sa navrhuje skoršia transpozícia; z akého dôvodu sa ponechávajú v platnosti už existujúce prísnejšie vnútroštátne požiadavky.

Využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ je v zásade nežiadúce, keďže takýto postup môže viesť k zníženiu konkurencieschopnosti domácich podnikov v porovnaní s podnikmi z krajín, kde právne predpisy nie sú natoľko prísne. Využitie goldplatingu predkladateľom je preto prípustné iba vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie z hľadiska jeho nevyhnutnosti, spoločenského významu, nákladov, prekonzultovaných s dotknutými podnikateľmi a posúdených Komisiou.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uvedte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uvedte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uvedte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uvedte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Návrh zákona č. .../2024, je vypracovaný ako iniciatívny materiál. Predpokladáme, že predmetný návrh zákona nebude predmetom riadneho legislatívneho procesu, a teda nebudú v tejto časti uskutočnené konzultácie s podnikateľskými subjektmi v požadovanom rozsahu.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

*Ak bol identifikovaný goldplating, prispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity?
Akým spôsobom?*

*Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie
spomedzi susediacich krajín EÚ?*

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) *vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- b) *regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- c) *iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.,*
- d) *iné vplyvy podľa písm. a) až c), ktoré sú goldplatingom.*

Predmetná regulácia môže mať negatívny vplyv na finančné náklady dotknutých subjektov, ktorého dôvodom môže byť nedodržanie povinností bánk stanovených navrhnutou reguláciou. Pri nedodržaní povinností môže Národná banka Slovenska podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov uložiť opatrenie na nápravu a pokuty, ktorej výška sa pohybuje od 3 300 do výšky 332 000 Eur a pri opakovanom alebo závažnom nedostatku do výšky 10 % celkového čistého obrátu za predchádzajúci kalendárny rok. Národná banka Slovenska pri určovaní výšky peňažnej sankcie prihliada na viacero faktorov, ako sú napríklad, závažnosť, trvanie porušenia, predchádzajúce porušenia a pod. Nejde pritom o novú sankciu alebo jej zmenu, ale len o zavedenie novej povinnosti, pri ktorej v dôsledku jej nedodržania je možné uplatniť túto, už existujúcu sankciu. Z tohto dôvodu nie je uvedená ani v samotnej kalkulačne nákladov.